

SPECIALI REKLAMA IR PRODUKTŲ PAKUOTĖ OZONO SLUOKSNIO IŠSAUGOJIMUI

Gerda Andreikėnaitė¹, dr. Inga Valentinienė²

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija



Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: <https://www.linkedin.com/in/gerda-andreikenaite-7173841ba/>
E. paštas: gerda.and267@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 646 12810
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti specialią reklamą apie ozono sluoksnio išsaugojimą ir inovatyvią pakuotę produktams, kuriuose nėra CFC ir HCFC cheminių medžiagų.

Reikšminiai žodžiai: aerosolis, CFC, ekologinė problema, HCFC, ozono sluoksnis, ozono skylė, stratosfera, žemės atmosfera

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros apie ozono sluoksnio suardymą ir cheminių medžiagų poveikį, analizė, empirinis tyrimas specialios reklamos ir pakuotės sukūrimui.

Rezultatai ir / arba išvados. Remiantis atlikto tyrimais rezultatais sukurta speciali veiksminga reklama, skatinanti išsaugoti ozono sluoksnį. Informacija parinkta ir išdėstyta pagal tyrimo metu atskleistas schemas. Sukurta inovatyvi pakuotė – daranti įtaką pasirinkimams, kadangi ne tik perteikia informaciją, kaip galima tausoti gamtą, bet ir nurodo į konkrečią realią prekę, kurios dėka CFC (chlorofluorokarbono) ir HCFC (hidrofluorangliavandenilio) medžiagos nepateks į orą.

Šia tema yra rašoma, tačiau ką daryti, jog ši problema išnyktų rašoma straipsnyje „5 patarimai, kaip išsaugoti ozono sluoksnį“ (2016). Nepaisant to, tai nėra mokslinio pobūdžio straipsnis, o ir informacija pateikiama klaidinanti. Straipsnyje rašoma, jog CFC medžiaga ir yra uždrausta ir nebenaudojama, kai iš tiesų, moksliniais tyrimais įrodyta ir remiantis mokslininko Steve Montzka teigimu bei statistikos duomenimis – CFC naudojimas netgi išaugo.

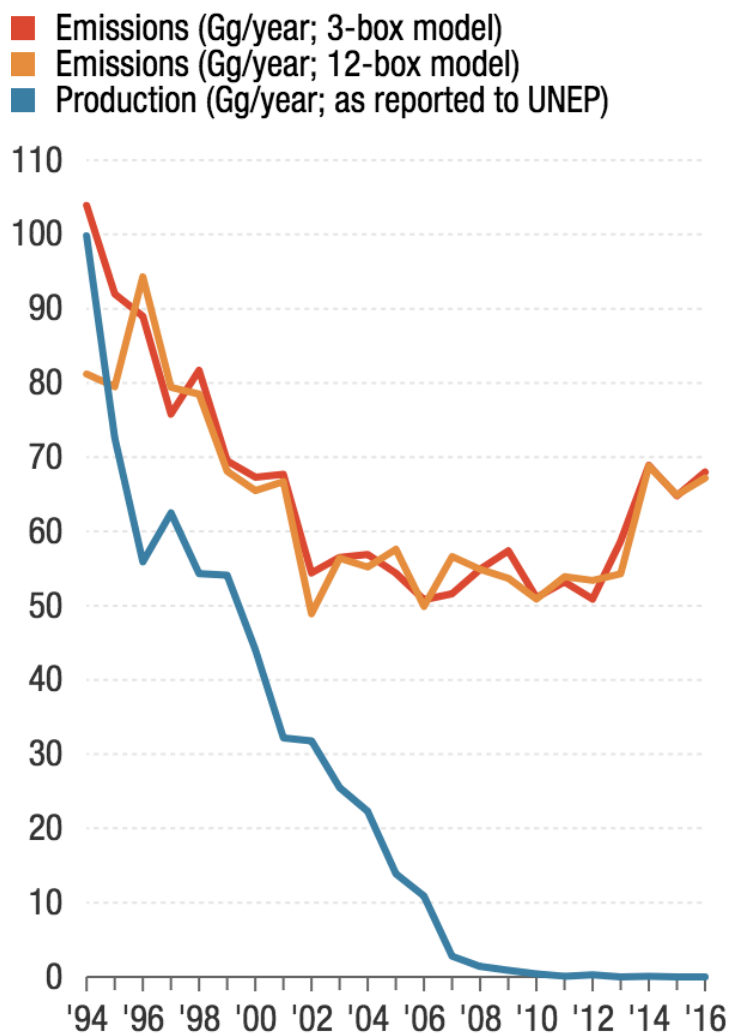
Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Apie ozono sluoksnį, kaip apie žemės atmosferos dalį supažindinama ankstyvame amžiuje, kuomet aiškinama apie saulės skleidžiamus ultravioletinius spindulius. Tai sluoksnis, kuris apsaugo žemę nuo biologiškai aktyvios saulės: alfa ir beta ultravioletinės spinduliuotės. Nuo 1970 metų pradėta kalbėti apie ozono sluoksnio nykimą ir tai buvo vertinama kaip viena svarbiausių to laikotarpio ekologinių problemų, tačiau šiuo metu problemos svarba yra nutilusi, o realių, visuomenei prieinamų priemonių, apsaugančių ozono sluoksnį nuo nykimo, nesukurta. Nors ir yra numatyta, jog Lietuva neatsidurs ozono skylės zonoje, tačiau padėti gamtai ir prisidėti prie aplinkosaugos yra būtina. Poreikis išlieka dėl vis dar buityje ir pramonėje naudojamų priemonių, turinčių įtakos ozono sluoksnio nykimui.

Problemą spręsti būtina: 1. kuriant naujus produktus, kuriuose nebūtų naudojamas aerosolis, kadangi jis mažina ozono sluoksnį; 2. kuriant naujus, modernius prietaisus ir produktus, kurie neturi CFC ir HCFC medžiagų (dabar jie vis dar naudojami šaldytuvų ir oro kondicionierių gamyboje); 3. apie tokių naujų gaminių privalumus kuriant mokomuosius animacinius filmukus be garso (lengviau pritaikomi įvairiose aplinkose ir kartais veikia įtaigiau) ir adaptuojant juos viešajame transporte, televizijoje, kino teatro salėse, mokyklose ir t. t.

¹ Gerda Andreikėnaitė, gerda.and267@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis

² Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis

Emissions rise, with no production reported



1 pav. Netikėtas ir nuoseklus augimas globaliai išmetamų teršalų, eikvojančių ozono sluoksnį ir skleidžiantis CFC-11.

Aut. Stephen A. Montzka, 2018

Šaltinis: An unexpected and persistent increase in global emissions of ozone-depleting CFC-11